

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 470

van **YVES BUYSSE**

datum: 10 februari 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Economische migranten buiten de Europese Unie - Tewerkstelling zorgsector

In uitvoering van de zesde staatshervorming, die een aantal bevoegdheden inzake arbeidsmarktbeleid regionaliseerde, trad het Vlaamse economische migratiebeleid vanaf 1 januari 2019 in werking. Buitenlanders die niet de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER) of Zwitserland hebben en die maximaal 90 dagen in Vlaanderen willen werken, hebben daar een arbeidskaart voor nodig. Voor buitenlanders die niet de nationaliteit van een EER-lidstaat of Zwitserland hebben en die langer dan 90 dagen in Vlaanderen willen werken, is een gecombineerde vergunning ('single permit') vereist.

Het aantal zorginstellingen dat een beroep doet op buitenlands personeel stijgt. Om buitenlandse werknemers aan te trekken, worden samenwerkingsverbanden aangegaan met tussenpersonen en internationale rekruteringsagentschappen. Om als economische migrant, van buiten de EU, in aanmerking te komen en in Vlaanderen op correcte juridische basis aan het werk te kunnen gaan, vormt zich een netwerk bestaande uit Vlaamse en federale actoren, waaronder VDAB, de Nederlandse Taalunie, NARIC-centra (NARIC: National Academic Recognition Information Center), lokale inburgeringsdiensten en de Dienst Economische Migratie. Bij vermoedelijke, onregelmatigheden kan de Vlaamse Sociale Inspectie ingeschakeld worden.

Economische migranten hebben, in tegenstelling tot inburgeraars, geen verplichting tot het volgen van een cursus Maatschappelijke Oriëntatie of NT2-trajecten (NT2: Nederlands als tweede taal). Er bestaan voor deze groep geen taalvereisten om als professional in Vlaanderen op de arbeidsmarkt actief te zijn. Zeker voor zorgberoepen is een gedegen kennis van de Nederlandse taal belangrijk. Een goede communicatie tussen verschillende actoren is immers onontbeerlijk voor een doeltreffende gezondheidszorg.

1. Hoeveel gecombineerde vergunningen werden door de Dienst Economische Migratie uitgegeven voor zorgkundigen in het kader van de kwalificatie Knelpuntberoepen?

Graag een opdeling naargelang nationaliteit, leeftijdscategorie en geslacht, per provincie, en dit jaarlijks van 2018-2021.

2. Hoeveel gecombineerde vergunningen werden door de Dienst Economische Migratie uitgegeven voor verpleegkundigen in het kader van de kwalificatie Hooggeschoolden?

Graag een opdeling naargelang nationaliteit, leeftijdscategorie en geslacht, per provincie, en dit jaarlijks van 2018-2021.

3. Hoeveel arbeidskaarten werden door de Dienst Economische Migratie uitgegeven voor zorgkundigen in het kader van de kwalificatie Knelpuntberoepen?
Graag een opdeling naargelang nationaliteit, leeftijdscategorie en geslacht, per provincie, en dit jaarlijks van 2018-2021.
4. Hoeveel arbeidskaarten werden door de Dienst Economische Migratie uitgegeven voor verpleegkundigen in het kader van de kwalificatie Hooggeschoolden?
Graag een opdeling naargelang nationaliteit, leeftijdscategorie en geslacht, per provincie, en dit jaarlijks van 2018-2021.
5. Graag een overzicht van projecten in niet-EU-landen waar zorgkundigen en verpleegkundigen worden opgeleid, eventueel met taalopleidingen, om daarna met een gecombineerde vergunning of beroepskaart in Vlaanderen aan de slag te gaan, gesteund door VDAB of een andere Vlaamse entiteit.
Graag een opdeling per land, omschrijving en budgettering van het project.
6. Door welke instanties worden de personen die instromen in deze trajecten geselecteerd? Op basis van welke criteria? Worden deze personen gecontroleerd door VDAB of een andere Vlaamse entiteit?
7. Hoeveel personen die zo'n traject volgden, stroomden door naar werk in Vlaanderen? Graag een overzicht per project en plaats van tewerkstelling. Hoeveel bedraagt de uitval? Hoe wordt deze uitval verklaard?
8. Worden de beroepscompetenties van personen in zulke projecten, na tewerkstelling in Vlaanderen, geëvalueerd? Op welke termijn na tewerkstelling? Op basis van welke criteria? Wat zijn de gevolgen van een negatieve evaluatie?
9. Welk niveau wordt beoogd bij de taalcursussen in het land van opleiding bij dit soort tewerkstellingsprojecten? Volgt er voor tewerkstelling in Vlaanderen een taaltest? Zo ja, wat zijn de gevolgen van een negatieve taaltest? Is er sprake van een resultaatverbintenis of een inspanningsverplichting betreffende kennis van de Nederlandse taal?
10. Hoe verzekert de minister een taalkennis die voldoet om als buitenlandse zorgkundige of verpleegkundige aan de slag te gaan in Vlaanderen?
11. Hoe evalueert de minister deze projecten?
12. Hoe vaak werd de Vlaamse Sociale Inspectie ingeschakeld om vermoedelijk frauduleuze toestanden met tussenpersonen en rekruteringsagentschappen te onderzoeken?
Graag een overzicht per onderzochte zaak en eventueel uitgevaardigde sanctie.
13. Welke signalen ontvangt de minister van woonzorgcentra aangaande de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten? Welke barrières, bijvoorbeeld cultureel of taalvaardigheid, staan een gedegen werking van de gezondheidszorg in de weg?
14. Graag een overzicht van woonzorgcentra die een samenwerkingsverband aangingen met tussenpersonen of rekruteringsagentschappen. Daarbij een omschrijving van het project en het aantal personen beoogd om op de Vlaamse arbeidsmarkt actief te worden. Met welke budgetten ging dat gepaard?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (470) en Wouter Beke (401).

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 470 van 10 februari 2021

van **YVES BUYSSE**

1. Het aantal toegekende gecombineerde vergunningen voor zorgkundigen in de categorie knelpuntberoep (conform BVR 7/12/2018, artikel 18, §2) is zeer beperkt: in 2019 werden er 3 uitgereikt, in 2020 werden er 8 uitgereikt, in 2021 werden nog geen toelatingen voor buitenlandse zorgkundigen uitgereikt. De opdeling naar nationaliteit, geslacht, leeftijd en provincie (plaats van tewerkstelling) vindt u in de bijlage.
Opmerking: de gecombineerde vergunning en de knelpuntberoepenlijst zijn pas in voege sedert 2019. Ik kan dus geen cijfers gecombineerde vergunning/knelpuntberoep aanleveren voor 2018.
2. Het aantal toegekende gecombineerde vergunningen voor verpleegkundigen in de categorie 'hooggeschoolde' (conform BVR 7/12/2018, artikel 17, 1°) ligt wat hoger: in 2019 werden 14 toelatingen uitgereikt, in 2020 steeg dit naar 62, in 2021 werden nog geen toelatingen voor buitenlandse verpleegkundigen uitgereikt. De opdeling naar nationaliteit, geslacht, leeftijd en provincie (plaats van tewerkstelling) vindt u in de bijlage.
Opmerking: de gecombineerde vergunning is pas in voege sedert 2019. Ik kan dus geen cijfers gecombineerde vergunning aanleveren voor 2018.
3. Arbeidskaarten worden sedert 2019 uitgereikt voor een kortstondige tewerkstelling van maximaal 90 dagen. Een overzicht van het (beperkt) aantal toegekende arbeidskaarten voor zorgkundigen in de categorie 'knelpuntberoep' (conform BVR 7/12/2018, artikel 18, §2) vindt u in bijlage.
Opmerking: de knelpuntberoepenlijst is pas in voege sedert 2019. Ik kan dus geen cijfers knelpuntberoep aanleveren voor 2018.
4. Arbeidskaarten worden sedert 2019 uitgereikt voor een kortstondige tewerkstelling van maximaal 90 dagen. Een overzicht van het (beperkt) aantal toegekende arbeidskaarten voor verpleegkundigen vindt u in bijlage.
- 5-9+11. Er zijn op dit moment geen projecten waar VDAB aan meewerkt. Aanwerving gebeurt steeds door de werkgever.
Het Agentschap Zorg en Gezondheid financiert of ondersteunt geen projecten noch binnen of buiten de EU-landen om zorgpersoneel te werk te stellen in Vlaanderen. Over initiatieven van andere partijen hebben wij geen gegevens.
Wel is het zo dat als men wil werken als zorgkundige of verpleegkundige in Vlaanderen, men een erkenning dient aan te vragen bij het agentschap Zorg en Gezondheid. Gezondheidsbeoefenaars met een diploma van buiten de EER moeten de gelijkwaardigheid van hun diploma aanvragen bij NARIC en een visum bij de FOD Volksgezondheid; hieronder vallen ook taalvereisten.
Alle info over de uitoefening van een gezondheidszorgberoep met een buitenlands diploma – zowel binnen als buiten de Europese Unie – is te vinden op de website van het agentschap Zorg en Gezondheid: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/zorgberoepen/erkenning/foreign>
10. Er zijn verschillende trajecten mogelijk om als buitenlandse zorgkundige of verpleegkundige aan de slag te gaan in Vlaanderen, afhankelijk van de taalkloof en de

nood aan bijkomende scholing voor de erkenning van het diploma. VDAB biedt de vooropleiding Social Profit voor anderstaligen aan die kandidaten van A2 naar B1 niveau brengt gecombineerd met modules Social Profit. Verder is NODW+, IBO-T of job- en taalcoaching mogelijk, via VDAB zelf of via externe partners. Bij externe partners kan ook NODW. Daarnaast zijn er bij onderwijs ook erkende geïntegreerde trajecten zoals Totaalzorg, Zorgned+, ZorgXtra en Zorgportaal.

11. Zie vraag 5. Aangezien er momenteel geen projecten lopen waar VDAB of het Agentschap Zorg en Gezondheid actief aan meewerken, is een evaluatie nog niet aan de orde.
12. De Vlaamse sociale inspectie beschikt niet over specifieke cijfers aangaande frauduleuze toestanden met tussenpersonen en rekruteringsagentschappen. Algemene gegevens kunnen wel worden gegeven. In de periode 2018 – 2021 heeft zij 28 onderzoeken uitgevoerd in de zorgsector waarbij in 12 dossiers in totaal 18 inbreuken werden vastgesteld. Deze betroffen het niet bijhouden van een afschrift van de verblijfsvergunning van de buitenlandse werknemer (8), een buitenlandse werknemer arbeid laten verrichten zonder over een arbeidsvergunning te beschikken (4) of zonder de voorwaarden van de arbeidsvergunning te respecteren (4) en tot slot een buitenlandse onderdaan tewerkstellen zonder dat die persoon is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden in België (2). Voor deze vaststellingen werden 3 pro justitia en 8 waarschuwingen opgesteld.
13. Een goede kennis van de taal is vanzelfsprekend belangrijk voor een goede zorg. Dit is ook opgenomen in de beleidsnota WVGA 2019 – 2024 van minister Beke. Deze stelling wordt ook onderschreven door de werkgevers. Voor remediëring van eventuele taalproblemen wordt beroep gedaan op de initiatieven van de VDAB (zie vraag 6). Werkgevers geven ook aan dat multiculturaliteit bij het personeel helpt om goede zorgverlening uit te bouwen voor de superdiverse populatie van bewoners en cliënten.
14. Vanuit het Agentschap Zorg en Gezondheid wordt dit aspect niet bevraagd en dus hebben wij hier geen zicht op.

BIJLAGE

[Toelatingen arbeid zorgpersoneel 2019-2020](#)